

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

пункт "а" доповнити підпунктом 1¹ такого змісту:

"1¹) забезпечення функціонування системи енергетичного менеджменту, зокрема щодо будівель бюджетних установ";

підпункт 10 пункту "б" викласти в такій редакції:

"10) облік відповідно до закону об'єктів нерухомого майна незалежно від форми власності та подання необхідних відомостей до бази даних національного фонду будівель відповідно до Закону України "Про енергетичну ефективність будівель".

2. Статтю 30 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 10, ст.78 із наступними змінами) доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

"3¹. Установити, що тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування, рішення про здійснення будівельних робіт щодо відновлення (ремонту та/або реконструкції) пошкодженого внаслідок воєнних дій багатоквартирного будинку (квартир, нежитлових приміщень, спільного майна багатоквартирного будинку), якщо фінансування таких робіт здійснюється за рахунок грантової (безповоротної) грошової допомоги Фонду енергоефективності, приймається загальними зборами об'єднання співвласників багатоквартирного будинку більшістю голосів співвласників".

3. Частину другу статті 25¹ Закону України "Про рекламу" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62; 2009 р., № 19, ст. 257; 2017 р., № 33, ст. 359) викласти в такій редакції:

"2. Реклама будівель, які мають енергетичний сертифікат, з метою їх продажу або найму (оренди) має містити інформацію про клас енергетичної ефективності, зазначену у відповідному енергетичному сертифікаті.

Реклама об'єктів будівництва з метою їх продажу або найму (оренди) має містити інформацію про клас енергетичної ефективності, зазначену у проектній документації на будівництво".

4. У Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

1) у статті 22²:

у частині першій:

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) інформації про професійну атестацію виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, професійну сертифікацію енергоаудиторів будівель";

абзац чотирнадцятий пункту 6 викласти в такій редакції:

"звіти про результати обстеження технічних установок згідно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель" (у тому числі договори про обстеження інженерних систем будівлі, укладені відповідно до Закону України "Про електронні довірчі послуги", у разі їх укладення через електронний кабінет)";

пункти 4 і 13 частини другої викласти в такій редакції:

"4) кваліфікаційний сертифікат виконавця робіт, зміни до нього, рішення про допуск/відмову в допуску до проведення професійної атестації, видачу/відмову у видачі кваліфікаційного сертифіката та позбавлення кваліфікаційного сертифіката; сертифікат енергоаудитора будівель, зміни до нього, відмова у видачі та анулювання сертифіката енергоаудитора будівель";

"13) звіти про результати обстеження технічних установок згідно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель";

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. Замовники, орган ліцензування, ліцензіати, експертно-апеляційна рада з питань ліцензування, експертні організації, уповноважені органи містобудування та архітектури, органи державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, органи охорони культурної спадщини, органи Національної поліції України, спеціальні установи страхового фонду документації, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи, військові адміністрації, військово-

цивільні адміністрації, юридичні особи, які надають технічні умови, уповноважені органи, які надають висновки з оцінки впливу на довкілля, енергоаудитори будівель, саморегульвні організації у сфері архітектурної діяльності, виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, суб'єкти нормування у будівництві, центри надання адміністративних послуг, публічні реєстратори, нотаріуси, органи з сертифікації персоналу, акредитовані відповідно до Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", які здійснюють сертифікацію виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, розробники проектної документації на будівництво, генеральні підрядники, підрядники, інженери-консультанти, інші фізичні та юридичні особи, державні органи, які є користувачами електронної системи, несуть встановлену законом відповідальність за внесення до Реєстру будівельної діяльності завідомо неправдивих відомостей або порушення строків внесення відомостей/надання документів до/з Реєстру будівельної діяльності";

2) у статті 22³:

у частині першій:

абзаци третій і шістнадцятий пункту 1 викласти в такій редакції:

"проведенням професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури; сертифікації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок";

"обстеженням технічних установок згідно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель" (у тому числі укладенням договорів про обстеження технічних установок відповідно до Закону України "Про електронні довірчі послуги")";

пункти 9 і 10 викласти в такій редакції:

"9) листування з користувачами електронного кабінету (у тому числі повідомлення про самочинне будівництво), подання скарг на рішення, дії та бездіяльність органу ліцензування, експертних організацій, уповноважених органів містобудування та архітектури, органів державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, спеціальних установ страхового фонду документації, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, військових адміністрацій, військово-цивільних адміністрацій, юридичних осіб, які надають технічні умови, уповноважених органів, які надають висновки з оцінки впливу на довкілля, енергоаудиторів будівель, саморегульвних організацій у сфері архітектури та у сфері енергоефективності, виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, публічних реєстраторів, нотаріусів, органів з сертифікації персоналу, акредитованих відповідно до Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", які здійснюють сертифікацію виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, розробників

проектної документації на будівництво, генеральних підрядників, підрядників, інженерів-консультантів, інших осіб, визначених Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи, а також отримання інформації про стан їх розгляду та результати їх розгляду;

10) укладення електронних договорів про надання технічних умов, про проведення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, про проведення технічної інвентаризації, про обстеження технічних установок, про сертифікацію енергетичної ефективності будівлі";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Користувачами електронного кабінету є замовники, орган ліцензування, ліцензіати, експертно-апеляційна рада з питань ліцензування, експертні організації, уповноважені органи містобудування та архітектури, органи державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, органи охорони культурної спадщини, органи Національної поліції України, спеціальні установи страхового фонду документації, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи, військові адміністрації, військово-цивільні адміністрації, юридичні особи, які надають технічні умови, уповноважені органи, які надають висновки з оцінки впливу на довкілля, енергоаудитори будівель, саморегульовані організації у сфері архітектури, виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, суб'єкти нормування у будівництві, центри надання адміністративних послуг, публічні реєстратори, нотаріуси, органи з сертифікації персоналу, акредитовані відповідно до Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності", які здійснюють сертифікацію виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, розробники проектної документації на будівництво, генеральні підрядники, підрядники, інженери-консультанти, інші фізичні та юридичні особи, державні органи, визначені Кабінетом Міністрів України в Порядку ведення електронної системи, та користувачі, які пройшли процедуру ідентифікації та автентифікації";

3) пункт 10 частини другої статті 26¹ викласти в такій редакції:

"10) обстеження технічних установок згідно із Законом України "Про енергетичну ефективність будівель";

4) пункт 7 частини восьмої статті 26² викласти в такій редакції:

"7) звіті про результати обстеження технічних установок".

5. У Законі України "Про Фонд енергоефективності" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 32, ст. 344):

1) у статті 1:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

"За рішенням Кабінету Міністрів України Фонд може здійснювати діяльність з реалізації інших програм у житловому секторі, у тому числі

пов'язаних з відновленням будівель, зруйнованих та/або пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України";

частину сьому доповнити абзацом третім такого змісту:

"З метою досягнення цілей, визначених Кабінетом Міністрів України за іншими напрямками діяльності Фонду, Кабінет Міністрів України збільшує внески до Фонду";

2) частини третю і четверту статті 4 викласти в такій редакції:

"3. Наглядова рада формується у складі:

1) двох представників Кабінету Міністрів України;

2) двох незалежних членів Наглядової ради;

3) одного представника донорів (якщо це передбачено міжнародними договорами України).

Порядок обрання (включаючи вимоги до осіб, які мають намір стати членами Наглядової ради), призначення та припинення повноважень членів Наглядової ради визначається Кабінетом Міністрів України.

У разі укладення між Кабінетом Міністрів України та донорами договору, що передбачає фінансування донорами діяльності Фонду, порядок обрання, призначення та припинення повноважень члена Наглядової ради, зазначеного у пункті 3 цієї частини, може визначатися таким договором. За відсутності зазначеної угоди або якщо зазначеною угодою не передбачено призначення члена Наглядової ради, а також після припинення дії такої угоди зазначений у пункті 3 цієї частини член Наглядової ради призначається та припиняє повноваження у порядку, передбаченому для незалежних членів Наглядової ради. На такого члена Наглядової ради поширюються положення статті 5 цього Закону.

Член Наглядової ради, зазначений у пункті 3 цієї частини, виконує свої функції на платній основі на підставі цивільно-правового договору, який укладає з ним Фонд, якщо інше не визначено договором, що передбачає фінансування донорами діяльності Фонду.

Розмір винагороди, заохочувальних, компенсаційних та інших виплат члену Наглядової ради, зазначеному у пункті 3 цієї частини, встановлюється на рівні таких виплат незалежному члену Наглядової ради, якщо інше не визначено договором, що передбачає фінансування донорами діяльності Фонду.

Наглядова рада є повноважною, якщо призначені щонайменше чотири її члени.

Один із членів Наглядової ради обирається головою Наглядової ради простою більшістю голосів усіх призначених членів Наглядової ради відкритим голосуванням у порядку, визначеному Положенням про Наглядову раду Фонду енергоефективності.

Якщо протягом трьох місяців з дня призначення четвертого члена Наглядової ради голову Наглядової ради не обрано, чинний склад Наглядової ради припиняє свої повноваження. У такому разі Кабінет Міністрів України невідкладно, не пізніше 10 робочих днів з дня припинення повноважень чинного складу Наглядової ради, приймає рішення про початок обрання та призначення членів Наглядової ради, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини.

У разі якщо припинення повноважень члена Наглядової ради призведе до неповноважності всього складу Наглядової ради, повноваження такого члена припиняються не раніше призначення членом Наглядової ради іншої особи.

Рішення Наглядової ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала проста більшість членів Наглядової ради. У разі рівного розподілу голосів голова Наглядової ради має право вирішального голосу.

Усі члени Наглядової ради мають рівні права та обов'язки, крім випадків, передбачених цим Законом.

4. До виключної компетенції Наглядової ради належать:

1) затвердження стратегії Фонду та стратегічних цілей діяльності Фонду відповідно до Основних напрямів діяльності Фонду енергоефективності, схвалених Кабінетом Міністрів України;

2) підготовка пропозицій щодо внесення змін до Статуту Фонду енергоефективності для затвердження Кабінетом Міністрів України;

3) подання пропозицій Кабінету Міністрів України щодо зміни розміру статутного капіталу Фонду;

4) подання пропозицій Кабінету Міністрів України щодо припинення діяльності Фонду, призначення ліквідаційної комісії (ліквідатора) Фонду, затвердження ліквідаційного балансу;

5) затвердження річного плану діяльності Фонду, бюджету, кошторису витрат на утримання Фонду;

6) затвердження порядку функціонування системи внутрішнього контролю та аудиту Фонду і контролю за її ефективністю;

7) прийняття рішення про вчинення правочину, який відповідно до Статуту Фонду є значним правочином;

8) визначення кількісного складу Дирекції, організаційної структури Фонду та затвердження положень про структурні підрозділи Фонду;

9) призначення і звільнення директора, фінансового директора, технічного директора та керівника підрозділу внутрішнього аудиту, затвердження, призначення та звільнення керівників інших структурних підрозділів Фонду;

10) затвердження умов трудових контрактів з директором, фінансовим директором, технічним директором та керівником підрозділу внутрішнього

аудиту, встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;

11) затвердження порядку добору керівників та працівників Фонду на конкурсній основі;

12) здійснення контролю за діяльністю Дирекції, внесення пропозицій щодо її вдосконалення;

13) затвердження положення про підрозділ внутрішнього аудиту та планів його роботи, здійснення контролю за його діяльністю;

14) затвердження умов конкурсного відбору аудитора для проведення зовнішнього аудиту та його призначення, затвердження умов договору, що укладається з ним, встановлення розміру плати за його послуги;

15) розгляд та прийняття рішень щодо аудиторського висновку зовнішнього аудитора;

16) контроль за усуненням недоліків, виявлених органами державної влади, які в межах компетенції здійснюють державний нагляд та контроль за діяльністю Фонду, підрозділом внутрішнього аудиту та аудитором за результатами проведення зовнішнього аудиту;

17) визначення показників ефективності роботи членів Дирекції та керівника підрозділу внутрішнього аудиту та їх оцінювання відповідно до таких показників;

18) затвердження річної фінансової звітності;

19) розгляд та затвердження фінансових та інших звітів, зокрема розгляд та затвердження звітів за результатами моніторингу та аналізу якості заходів, що реалізуються в рамках програм Фонду;

20) схвалення за поданням Дирекції порядку прийняття рішення про обрання банків-партнерів, за участю яких здійснюватиметься надання грантів, затвердження істотних умов договорів, що укладатимуться з банками-партнерами;

21) схвалення за поданням Дирекції порядку прийняття рішення про обрання осіб, які здійснюватимуть верифікацію проектів після їх завершення або після завершення їх окремих етапів у випадках, передбачених програмами Фонду;

22) схвалення за поданням Дирекції програм Фонду та продуктів і послуг Фонду, що надаються в рамках таких програм;

23) схвалення за поданням Дирекції порядку моніторингу, аналізу якості та верифікації заходів, що реалізуються в рамках програм Фонду;

24) прийняття рішення про входження до складу об'єднань юридичних осіб, про заснування інших юридичних осіб;

25) у випадках, передбачених Статутом Фонду та Положенням про Наглядову раду Фонду енергоефективності, прийняття рішень з питань, що належать до повноважень Дирекції;

26) схвалення за поданням Дирекції вимог до висновку енергетичного аудиту та критеріїв оцінки таких висновків;

27) затвердження вимог до надавачів послуг з підготовки заявок та/або супроводу проектів;

28) схвалення за поданням Дирекції порядку залучення юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців на договірній основі (аутсорсинг) для надання послуг та виконання робіт, а також затвердження переліку таких послуг та робіт;

29) здійснення інших повноважень відповідно до закону та Статуту Фонду.

Наглядова рада зобов'язана вживати заходів щодо запобігання виникненню конфліктів інтересів у Фонді та сприяти їх урегулюванню.

Наглядова рада може утворювати постійні та тимчасові комітети, секретаріат";

3) абзац перший частини четвертої статті 5 виключити;

4) у статті 6:

пункти 10, 14, 16, 18 і 19 частини другої викласти в такій редакції:

"10) розгляд звітів за результатами моніторингу, аналізу якості заходів, що реалізуються в рамках програм Фонду, та їх верифікації, подання відповідних звітів Наглядовій раді та вжиття заходів для усунення недоліків";

"14) розроблення порядку моніторингу, аналізу якості та верифікації заходів, що реалізуються в рамках програм Фонду";

"16) підготовка порядку прийняття рішення про обрання осіб, які здійснюватимуть верифікацію проектів після їх завершення або після завершення їх окремих етапів у випадках, передбачених програмами Фонду, про залучення юридичних та фізичних осіб – підприємців на договірній основі (аутсорсинг), про обрання банків-партнерів, затвердження істотних умов договорів, що укладатимуться з ними";

"18) відповідно до порядку, схваленого Наглядовою радою, обрання банків-партнерів, за участю яких здійснюватиметься надання грантів, та укладення договорів з ними;

19) відповідно до порядку, схваленого Наглядовою радою, обрання осіб, які здійснюватимуть верифікацію проектів після їх завершення або після завершення їх окремих етапів у випадках, передбачених програмами Фонду, та укладення договорів з ними";

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Рішення Дирекції вважаються правомочними, якщо вони ухвалені одногolosно всіма членами Дирекції та підписані директором.

Порядок тимчасового виконання обов'язків члена Дирекції визначається Положенням про Дирекцію Фонду енергоефективності";

5) у статті 9:

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

"2. Статутний капітал Фонду повністю формується не пізніше шести місяців з дня державної реєстрації Фонду, а також може бути збільшений, при цьому допускається формування статутного капіталу Фонду частинами";

абзац другий частини четвертої викласти в такій редакції:

"Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про надання Фонду додаткової державної підтримки, зокрема за рахунок частини коштів, що передбачені законом про Державний бюджет України на відповідний рік на фінансування житлових субсидій населенню, за рахунок економії бюджетних видатків, що виникла в результаті здійснення заходів з енергоефективності за програмами Фонду. Порядок визначення розміру економії видатків встановлюється Кабінетом Міністрів України";

б) статтю 11 доповнити частинами третьою і четвертою такого змісту:

"3. Фонд не несе відповідальності за дії чи бездіяльність бенефіціара, за правдивість, достовірність і правильність наданої бенефіціаром інформації.

4. Фонд не несе відповідальності за протиправні діяння (дії чи бездіяльність) бенефіціарів та інших учасників реалізації проектів у рамках програм Фонду. Бенефіціари та інші учасники реалізації проекту в рамках програм Фонду – суб'єкти містобудування (юридичні особи та фізичні особи – підприємці) несуть відповідальність за недотримання законодавства у сфері містобудівної діяльності згідно із законом";

7) частини першу і другу статті 13 викласти в такій редакції:

"1. Фонд розглядає заявки на участь у програмах Фонду та отримання гранту з дотриманням принципів об'єктивності та забезпечення єдиного підходу, а також з урахуванням презумпції чинності та правомірності поданих із заявкою документів і фактів, закріплених у таких документах, які мають юридичне значення.

Процедура розгляду Фондом та прийняття рішення щодо заявки на отримання гранту для реалізації заходів з енергоефективності включає такі етапи:

1) отримання заявки та супровідних документів від кінцевого бенефіціара або його уповноваженого представника; отримання енергетичного сертифіката та/або звіту з енергетичного аудиту будівлі (у випадках, передбачених програмами Фонду);

- 2) розгляд заявки на відповідність програмам Фонду;
- 3) прийняття рішення про відповідність заявки програмам Фонду або про відхилення заявки;
- 4) визначення розміру гранту;
- 5) надання Фондом кінцевому бенефіціару підтвердження наміру надати часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності, зазначених у заявці, за умови їх реалізації відповідно до поданої заявки та програм Фонду;
- 6) виплата гранту на виготовлення енергетичного сертифіката та/або звіту з енергетичного аудиту будівлі, за умови виконання умов програм Фонду;
- 7) залучення кінцевим бенефіціаром банків-партнерів до фінансування заходів з енергоефективності (за потреби);
- 8) виконання заходів з енергоефективності відповідно до заявки та програм Фонду;
- 9) верифікація виконаних заходів з енергоефективності – встановлення (підтвердження) відповідності виконаних заходів умовам заявки та програмам Фонду;
- 10) часткове відшкодування вартості здійснених заходів з енергоефективності (виплата гранту);
- 11) інші етапи, передбачені програмами Фонду, затвердженими Наглядовою радою.

Черговість етапів розгляду заявок визначається програмами Фонду.

Процедура розгляду та прийняття рішення щодо заявки на отримання гранту за іншими програмами, визначеними Кабінетом Міністрів України, встановлюється програмами Фонду.

2. Кінцевими вигодонабувачами (бенефіціарами) гранту є власники (співвласники) будівель";

8) пункти 9 і 10 частини першої статті 14 викласти в такій редакції:

"9) встановлення рекомендацій щодо якості товарів, робіт і послуг щодо проектів, які реалізуються в рамках програм Фонду;

10) верифікації Фондом або незалежними особами, залученими Фондом на договірній основі, проектів після їх завершення або після завершення їх окремих етапів у випадках, передбачених програмами Фонду";

9) у статті 15:

пункти 1–3 частини другої викласти в такій редакції:

"1) надання грантів юридичним та фізичним особам безпосередньо або через банки-партнери;

2) розроблення та виконання програм Фонду щодо надання грантів;

3) фінансова оцінка проектів, що реалізуються в рамках програм Фонду, надання висновків щодо відповідності заявок та проектів фінансовим вимогам, визначеним у програмах Фонду";

пункти 2–4, 6–10 частини третьої викласти в такій редакції:

"2) надання заявникам консультацій щодо можливого поліпшення технічної складової їхніх заявок на отримання грантів;

3) технічна оцінка проектів, що здійснюються в рамках програм Фонду, надання висновків щодо відповідності заявок на отримання грантів та проектів технічним вимогам Фонду;

4) розроблення технічних критеріїв відповідності для третіх осіб, які залучатимуться до реалізації проектів, що фінансуватимуться Фондом";

"6) розроблення критеріїв відповідності осіб, які можуть залучатися до здійснення верифікації проектів після їх завершення або після завершення їх окремих етапів у випадках, передбачених програмами Фонду;

7) розроблення програм Фонду щодо надання грантів, а також переліку заходів з енергоефективності та окремих видів робіт (послуг), що не відносяться до заходів з енергоефективності, що здійснюються в рамках таких програм;

8) моніторинг та аналіз якості заходів, що здійснюються в рамках програм Фонду, підготовка відповідних звітів;

9) моніторинг стану реалізації проектів, що здійснюються в рамках програм Фонду, у порядку, затвердженому Наглядною радою;

10) здійснення верифікації проектів після їх завершення або після завершення їх окремих етапів у випадках, передбачених програмами Фонду, та організація незалежної верифікації залученими особами";

пункт 2 частини четвертої викласти в такій редакції:

"2) проведення комунікаційних заходів, пов'язаних з підвищенням рівня поінформованості населення у сфері енергозбереження та енергоефективності, а також про діяльність Фонду";

10) частину другу статті 16 викласти в такій редакції:

"2. У процесі оцінювання проектів, що здійснюються в рамках програм Фонду, надання висновків щодо відповідності заявок та проектів вимогам Фонду фінансовий офіс і технічний офіс діють незалежно один від одного та від будь-яких інших органів або посадових осіб Фонду";

11) статті 17 і 18 викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Особливості фінансування Фондом

1. Фонд надає гранти відповідно до програм, схвалених Наглядовою радою.

Фонд має право надавати заявникам гранти безпосередньо або через банки-партнери.

З метою надання непрямого фінансування Фонд має право укладати з банками-партнерами угоди, відповідно до яких Фонд надаватиме гранти, визначені частиною третьою цієї статті. Банки-партнери зобов'язані використовувати такі гранти виключно для погашення зобов'язань кінцевих бенефіціарів за наданими кредитами для здійснення заходів, визначених програмами Фонду, за умови дотримання вимог програм Фонду.

Програми Фонду повинні передбачати, що надання Фондом грантів потребує схвалення відповідної заявки та проекту фінансовим офісом і технічним офісом або банками-партнерами відповідно до спрощеної процедури схвалення.

Спрощена процедура розгляду заявки на отримання гранту розробляється фінансовим офісом і технічним офісом та затверджується Наглядовою радою. Спрощена процедура розгляду повинна містити критерії оцінювання заявки, проектів і заявників та забезпечувати належний контроль їх відповідності вимогам програм Фонду.

Якщо схвалення заявки фінансовим офісом і технічним офісом є обов'язковим, його відсутність не може бути замінена рішенням жодного іншого органу Фонду, а будь-які угоди про надання Фондом гранту є дійсними лише за умови їх схвалення фінансовим офісом, технічним офісом та Дирекцією.

2. Наглядова рада встановлює порядок подання та розгляду апеляцій щодо відмови у задоволенні заявки на отримання гранту.

3. Грантом Фонду для цілей цього Закону є безповоротна фінансова допомога, що надається безпосередньо або через банки-партнери визначеним відповідно до програм Фонду юридичним та/або фізичним особам для здійснення передбачених цим Законом заходів з енергоефективності, виконання окремих видів робіт (надання послуг), що не відносяться до заходів з енергоефективності та визначаються відповідно до частини другої статті 18 цього Закону, або для відшкодування частини вартості таких заходів (робіт, послуг) після їх здійснення відповідно до програм Фонду та укладених договорів. Послуги Фонду, пов'язані з виконанням його функцій, визначених цим Законом, надаються кінцевим бенефіціарам на безоплатній основі.

Гранти надаються Фондом виключно в межах та обсягах, визначених Основними напрямами діяльності Фонду енергоефективності та стратегією Фонду.

Граничний розмір гранту за програмами Фонду визначається Наглядовою радою за поданням Дирекції.

У випадках та порядку, визначених програмами Фонду, допускається виплата гранту частинами (траншами) за результатами виконаних робіт та/або наданих послуг та їх верифікації відповідно до програм Фонду.

Стаття 18. Заходи, що фінансуються Фондом

1. Заходи з енергоефективності, що фінансуються Фондом, включають:

- 1) здійснення термомодернізації;
- 2) впровадження ефективних систем моніторингу та управління;
- 3) встановлення високоефективних опалювальних і охолоджувальних систем та обладнання, а також заміну наявних систем та обладнання більш ефективними;

4) інші заходи, здійснення яких забезпечує зменшення споживання енергетичних ресурсів за незмінної або кращої якості надання житлово-комунальних послуг у рентабельний спосіб, включаючи заходи, спрямовані на збільшення частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Заходи з енергоефективності щодо прийнятих в експлуатацію будівель повинні бути рентабельними, економічно обґрунтованими та сприяти досягненню цілей, визначених законодавством у сфері енергоефективності.

2. Окремі види робіт (послуг), що не відносяться до заходів з енергоефективності та фінансуються Фондом, включають:

1) роботи (послуги), без виконання (надання) яких неможливо виконати заходи з енергоефективності чи реалізувати проекти відповідно до вимог, визначених законодавством та програмами Фонду;

2) роботи (послуги), безпосередньо пов'язані з виконанням заходів з енергоефективності чи реалізацією проектів, у тому числі, але не виключно, супутні та допоміжні будівельні роботи, пов'язані з реалізацією заходів з енергоефективності;

3) послуги з підготовки заявок та/або супроводу проектів;

4) роботи (послуги), визначені Кабінетом Міністрів України в рамках діяльності Фонду за іншими напрямами.

3. Грант на здійснення заходів з термомодернізації надається Фондом за умови наявності сертифіката енергетичної ефективності будівель, з метою визначення економічно та технічно доцільного рівня їх енергетичної ефективності, якщо інше не передбачено цим Законом.

4. Перелік заходів з енергоефективності та окремих видів робіт (послуг), що не відносяться до заходів з енергоефективності, визначається Наглядовою радою за поданням Дирекції та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Фонду";

12) частини першу і третю статті 19 викласти в такій редакції:

"1. Наглядова рада визначає вимоги до проектів, на реалізацію яких може надаватися грант, та до заявників, які можуть отримати такий грант, до документів та інформації, що подаються заявником.

Наглядова рада також визначає:

1) додаткові вимоги до структури та змісту звіту з енергетичного аудиту будівлі, що виготовляється за кошти або із залученням коштів Фонду;

2) вимоги до верифікації завершених проектів або їх частин після завершення окремих етапів реалізації проектів у випадках, передбачених програмами Фонду;

3) вимоги до обладнання та матеріалів";

"3. Метою діяльності Фонду в частині досягнення національних цілей України з енергоефективності є досягнення середнього рівня економії, споживання енергетичних ресурсів за сукупністю всіх проектів, що фінансуються Фондом або спільно з Фондом, принаймні у 20 відсотків. Мінімальні цільові рівні економії споживання енергетичних ресурсів для певних проектів можуть встановлюватися залежно від типу, характеру, розміру та інших параметрів проекту";

13) абзац третій частини першої статті 20 викласти в такій редакції:

"Фонд має право використовувати отриману від відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацію про житлові субсидії, призначені жителям будинків, у яких здійснюються заходи з енергоефективності за програмами Фонду або щодо яких подано заявку на отримання гранту";

14) у частині першій статті 21:

пункти 1 і 4 частини виключити;

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) проводити перевірку якості та результатів реалізації проектів (верифікацію), а також залучати до її проведення інших осіб";

15) пункти 9 і 12 частини першої статті 23 викласти в такій редакції:

"9) структура, принципи формування, розмір винагороди чи заробітної плати посадових осіб Фонду, додаткові блага, які вони отримують (на отримання яких мають право) під час виконання посадових обов'язків, а також у зв'язку з припиненням повноважень";

"12) порядок виплати Фондом грантів";

16) пункт 3 статті 25 викласти в такій редакції:

"3. Часткове відшкодування вартості заходів з термомодернізації без сертифіката енергетичної ефективності будівель схвалюється Наглядовою радою до дня запровадження сертифікації енергетичної ефективності будівель відповідно до вимог Закону України "Про енергетичну ефективність будівель".

Заходи, що передбачають встановлення опалювальних і охолоджувальних систем та обладнання, а також заміну наявних систем та обладнання, вважаються високоефективними та більш ефективними, якщо їх використання забезпечує економію відповідних енергетичних ресурсів у розмірі не менше 10 відсотків".

6. У Законі України "Про енергетичну ефективність будівель" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 33, ст. 359; 2019 р., № 51, ст. 377):

1) статті 1 і 2 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) будівля – різновид наземної споруди, пов'язаної фундаментом із землею (грунтом), що складається з несучих та огорожувальних сполучених (несучо-огорожувальних) конструкцій, які утворюють приміщення, інженерних систем та в якій використовується енергія з метою створення належних умов проживання та/або життєдіяльності людей;

2) будівля з близьким до нульового рівнем споживання енергії – будівля з рівнем енергетичної ефективності, що перевищує встановлені мінімальні вимоги, в якій для формування належних умов проживання та/або життєдіяльності людей використовується енергія із значною часткою енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

3) доступне для ознайомлення громадян місце – місце (місця) на зовнішній поверхні фасаду першого поверху будівлі біля входу (входів) до такої будівлі, що відкрите для вільного доступу та огляду;

4) економічно доцільний рівень – рівень енергетичної ефективності будівлі, за якого досягаються найнижчі витрати (у тому числі експлуатаційні та ліквідаційні витрати) протягом нормативних строків експлуатації будівлі (огорожувальних конструкцій, інженерних систем) з урахуванням вкладених інвестицій та доходу від генерації енергії (за технічної можливості інженерної системи);

5) енергетична ефективність будівлі – властивість будівлі, що характеризується кількістю енергії, необхідної для створення належних умов проживання та/або життєдіяльності людей у такій будівлі;

6) енергетичний аудит будівель – систематизований процес оцінки ефективності споживання (використання) енергії будівлею або групою будівель у межах обсягу робіт, визначених замовником енергетичного аудиту будівлі, з метою визначення економічно обґрунтованих рекомендацій щодо підвищення рівня енергетичної ефективності будівлі або групи будівель;

7) енергетичний аудитор будівель (далі – енергоаудитор будівель) – фізична особа, яка має дійсний кваліфікаційний сертифікат, отриманий за результатами проходження сертифікації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок;

8) енергетичний сертифікат – електронний документ встановленої форми, в якому зазначено показники та клас енергетичної ефективності будівлі, наведено сформовані у встановленому законодавством порядку рекомендації щодо його підвищення, а також інші відомості, визначені законодавством;

9) енергоефективні заходи – заходи, спрямовані на зменшення обсягів питомого споживання енергії (підвищення рівня енергетичної ефективності) в будівлі, за умови забезпечення належних умов проживання та/або життєдіяльності людей у такій будівлі;

10) звіт про результати обстеження технічних установок – документ встановленої форми, в якому визначено показники енергетичної ефективності технічних установок, рекомендації щодо їх підвищення, а також інші відомості, визначені законодавством;

11) інженерні системи – комплекс технічних установок та внутрішніх інженерних мереж будівлі (її відокремлених частин), призначених для опалення, охолодження, кондиціонування, вентиляції, постачання гарячої води, освітлення, автоматизації, управління енергоспоживанням чи для поєднання цих функцій;

12) клас енергетичної ефективності будівлі – позначення (маркування) властивості будівлі, що відповідає розрахунковому рівню енергетичної ефективності будівлі, визначене за інтервалом значень загального показника енергетичної ефективності, що встановлюється відповідно до вимог законодавства у сфері енергетичної ефективності будівель;

13) кондиціонована (опалювана) площа – загальна площа підлоги приміщень будівлі, що опалюється (охолоджується) до температури повітря згідно із встановленими вимогами;

14) мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель – вимоги до показників енергетичної ефективності будівель, інженерних систем та їх елементів, теплотехнічних характеристик огорожувальних конструкцій;

15) обстеження технічних установок – проведення збору та аналізу інформації про фактичний стан технічних установок, за результатами якого

встановлюються фактичні показники енергетичної ефективності таких установок та визначається їх відповідність встановленим вимогам;

16) сертифікація енергетичної ефективності – вид енергетичного аудиту будівель, під час якого здійснюється аналіз використання енергії в будівлі, інформації про характеристики огорожувальних конструкцій та інженерних систем, оцінюється відповідність енергетичної ефективності встановленим мінімальним вимогам до енергетичної ефективності будівель та надаються рекомендації щодо підвищення рівня енергетичної ефективності будівлі, що враховують місцеві кліматичні умови, є технічно та економічно обґрунтованими;

17) термомодернізація будівель (термомодернізація) – комплекс робіт на прийнятому в експлуатацію закінченому будівництвом об'єкті, результатом яких є підвищення показників енергетичної ефективності будівлі, інженерних систем та їх елементів, теплотехнічних характеристик огорожувальних конструкцій до рівня не нижче мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель;

18) технічна установка – комплекс обладнання, що є частиною інженерних систем будівлі (будівель) та виробляє теплову енергію для опалення, підігріву води або здійснює вентиляцію, охолодження, кондиціонування повітря.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у законах України "Про енергетичну ефективність", "Про архітектурну діяльність", "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", "Про альтернативні джерела енергії", "Про житлово-комунальні послуги", "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про альтернативні види палива", "Про стандартизацію", "Про технічні регламенти та оцінку відповідності", "Про теплопостачання", "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання", "Про будівельні норми", "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку", "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу" та інших законах.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, з метою підвищення рівня енергетичної ефективності будівель з урахуванням місцевих кліматичних умов та забезпечення належних умов для проживання та/або життєдіяльності людей у таких будівлях.

2. Положення цього Закону щодо обов'язковості дотримання мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель та обов'язковості сертифікації енергетичної ефективності не поширюються на:

1) індивідуальні (садибні) житлові будинки, садові, дачні будинки (крім випадків отримання державної підтримки на здійснення термомодернізації);

2) будівлі, які є об'єктами культурної спадщини;

3) окремо розташовані будівлі з опалюваною площею менше 50 квадратних метрів.

3. Будівлями, на які не поширюються мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель та які не підлягають сертифікації енергетичної ефективності, є:

1) будівлі промислового та сільськогосподарського призначення, об'єкти енергетики, транспорту, зв'язку та оборони, склади;

2) будівлі, призначені для проведення богослужінь та релігійних заходів релігійними організаціями.

4. Перелік будівель, зазначених у пункті 1 частини третьої цієї статті, на які не поширюються мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель та які не підлягають сертифікації енергетичної ефективності, встановлюється Кабінетом Міністрів України";

2) у частині першій статті 3:

пункти 1, 4, 6 викласти в такій редакції:

"1) забезпечення належного рівня енергетичної ефективності будівель відповідно до технічних регламентів, норм і правил та будівельних норм";

"4) створення умов для залучення інвестицій з метою здійснення енергоефективних заходів";

"6) розроблення та реалізація національного плану щодо збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії та стратегії термомодернізації будівель";

доповнити пунктом 7 такого змісту:

"7) стимулювання до збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, зокрема шляхом нового будівництва та термомодернізації будівель";

3) текст статті 4 викласти в такій редакції:

"1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), з метою популяризації діяльності з підвищення енергетичної ефективності будівель здійснюють відповідно до своїх повноважень такі заходи:

1) розроблення методичних рекомендацій, проведення навчання та поширення інформації щодо важливості підвищення енергетичної ефективності будівель, економічної доцільності здійснення енергоефективних заходів, технічних аспектів їх здійснення, здійснення сертифікації енергетичної ефективності, проведення обстеження технічних установок, їх призначення та цілей, впливу енергетичної ефективності будівель на екологічний стан населених пунктів, світових тенденцій та світового досвіду у сфері підвищення енергетичної ефективності будівель, необхідності своєчасної оплати спожитих паливно-енергетичних ресурсів;

2) розроблення та розповсюдження методичних матеріалів з питань підвищення енергетичної ефективності будівель;

3) поширення досвіду реалізації проектів у сфері підвищення енергетичної ефективності будівель в Україні та за кордоном;

4) популяризація механізмів державної підтримки здійснення енергоефективних заходів";

4) статті 5–9 викласти в такій редакції:

"Стаття 5. Визначення енергетичної ефективності будівель

1. Енергетична ефективність будівель визначається відповідно до Порядку проведення сертифікації енергетичної ефективності та енергетичного аудиту будівель, що розробляється з урахуванням вимог актів законодавства Європейського Союзу, Енергетичного Співтовариства, гармонізованих європейських стандартів у сфері енергетичної ефективності будівель та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

2. У процесі визначення енергетичної ефективності будівель обов'язково враховується інформація про:

1) місцеві кліматичні умови;

2) функціональне призначення, архітектурно-планувальне та конструктивне рішення будівлі;

3) геометричні (враховуючи розташування та орієнтацію огорожувальних конструкцій), теплотехнічні та енергетичні характеристики будівлі, а також енергетичний баланс будівлі;

4) нормативні санітарно-гігієнічні та мікрокліматичні умови приміщень будівлі;

5) технічні характеристики інженерних систем;

6) використання відновлюваних джерел енергії, пасивних сонячних систем та систем захисту від сонця, а також енергії, виробленої шляхом когенерації;

7) іншу інформацію, визначену порядком, передбаченим частиною першою цієї статті.

3. Показник енергетичної ефективності будівлі, що визначається відповідно до Порядку, передбаченого частиною першою цієї статті, виражається числовим значенням питомого споживання енергії та має враховувати показник споживання первинної енергії будівлею.

Показник споживання первинної енергії визначається на основі коефіцієнтів (факторів) первинної енергії, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), та переглядаються один раз на п'ять років.

Стаття 6. Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель

1. Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель та особливості їх застосування встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері будівництва.

Перелік робіт з капітального ремонту, до яких не застосовуються мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель, визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель диференціюються залежно від функціонального призначення будівель, висотності будівель, виду будівництва (нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт).

3. Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель підлягають перегляду не менше одного разу на п'ять років.

4. Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель застосовуються при новому будівництві, реконструкції, капітальному ремонті.

У разі нового будівництва та реконструкції будівлі із зміною функціонального призначення показник енергетичної ефективності будівлі, що приймається в експлуатацію, повинен відповідати мінімальним вимогам до енергетичної ефективності будівель, чинним на момент затвердження проектної документації на будівництво.

У разі термомодернізації, яка здійснюється під час капітального ремонту або реконструкції будівлі без зміни функціонального призначення, досягнення показника енергетичної ефективності будівлі, встановленого мінімальними вимогами до енергетичної ефективності будівель, чинними на момент затвердження проектної документації на будівництво, може відбуватися поступово, шляхом дотримання мінімальних до енергетичної ефективності

будівель у частині вимог до теплотехнічних характеристик огорожувальних конструкцій та/або енергетичної ефективності інженерних систем (у тому числі обладнання і установок).

У разі застосування мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель обов'язковим є забезпечення належних умов проживання та/або життєдіяльності людей у будівлі.

Термомодернізація будівлі не передбачає часткового утеплення фасаду та повинна мати системний характер, єдиний для всього будинку.

5. Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель розраховуються за методикою визначення енергетичної ефективності будівель відповідно до економічно доцільного рівня енергетичної ефективності будівель.

6. Економічно доцільний рівень енергетичної ефективності будівель розраховується відповідно до методики визначення економічно доцільного рівня енергетичної ефективності будівель, розробленої з урахуванням вимог актів законодавства Європейського Союзу, Енергетичного Співтовариства та затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

7. Звіт про визначення економічно доцільного рівня енергетичної ефективності будівель, вихідні дані, що використовувалися для розрахунків, та результати таких розрахунків з відповідними поясненнями подаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері будівництва, для інформування до Секретаріату Енергетичного Співтовариства не пізніше ніж через шість місяців після встановлення та/або перегляду мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері будівництва, забезпечує оприлюднення звіту про економічно доцільний рівень енергетичної ефективності будівель, вихідних даних, що використовувалися для розрахунків, на своєму офіційному веб-сайті не пізніше ніж за 45 днів до дня встановлення або перегляду мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель.

Стаття 7. Сертифікація енергетичної ефективності

1. Сертифікація енергетичної ефективності є обов'язковою для:

1) об'єктів будівництва (нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту, крім об'єктів, на яких здійснюється виконання робіт, визначених абзацом другим частини першої статті 6 цього Закону), що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та

значними (ССЗ) наслідками, які визначаються відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

2) будівель, у яких мають намір здійснювати термомодернізацію та/або енергоефективні заходи, спрямовані на підвищення теплотехнічних характеристик огорожувальних конструкцій, для здійснення яких надається державна підтримка;

3) будівель державної власності, у яких розміщені органи виконавчої влади, що займають понад 250 квадратних метрів опалюваної площі;

4) будівель комунальної власності, у яких розміщені органи місцевого самоврядування, які займають понад 250 квадратних метрів опалюваної площі;

5) будівель комунальної власності з опалюваною площею понад 250 квадратних метрів, які часто відвідують громадяни.

Будівлі, які часто відвідують громадяни, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

2. Показники та клас енергетичної ефективності будівель, визначених пунктом 1 частини першої цієї статті, визначені відповідно до Порядку, передбаченого частиною першою статті 5 цього Закону, зазначаються у проектній документації на будівництво такого об'єкта.

Форма показників та класу енергетичної ефективності об'єкта будівництва, що зазначаються у проектній документації, визначається порядком розроблення проектною документацією на будівництво об'єктів. Показники та клас енергетичної ефективності об'єкта будівництва, що зазначаються у проектній документації, визначаються відповідно до Порядку проведення сертифікації енергетичної ефективності та енергетичного аудиту будівель.

3. Сертифікація енергетичної ефективності будівель, визначених пунктом 1 частини першої цієї статті, здійснюється після завершення будівництва перед прийняттям об'єкта в експлуатацію.

4. Сертифікація енергетичної ефективності здійснюється відповідно до Порядку проведення сертифікації енергетичної ефективності та енергетичного аудиту будівель, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

5. Порядок проведення сертифікації енергетичної ефективності та енергетичного аудиту будівель визначає:

1) вимоги до процедури збору та обробки інформації про характеристики огорожувальних конструкцій та інженерних систем;

2) вимоги до процедури оцінки відповідності розрахункового рівня енергетичної ефективності встановленим мінімальним вимогам до енергетичної ефективності;

3) вимоги до процедури розроблення рекомендацій щодо підвищення рівня енергетичної ефективності;

4) форму та зміст енергетичного сертифіката;

5) форму та зміст витягу з енергетичного сертифіката;

6) порядок виготовлення енергетичного сертифіката;

7) форму та перелік показників вихідних даних, що використовувалися для виготовлення енергетичного сертифіката;

8) вимоги до процедури здійснення енергетичного аудиту будівель;

9) вимоги до звіту про енергетичний аудит будівель та витягу із звіту про енергетичний аудит будівель;

10) порядок виготовлення звіту та витягу із звіту про енергетичний аудит будівель;

11) методика визначення енергетичної ефективності будівель;

12) інші вимоги до сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та їх результатів.

6. Сертифікація енергетичної ефективності та енергетичний аудит будівлі здійснюються на договірних засадах енергоаудитором будівель, який не має обмеження доступу до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Енергоаудитор будівель здійснює свою діяльність як самостійно, так і перебуваючи у трудових відносинах з юридичною особою.

Договір про сертифікацію енергетичної ефективності може укладатися в електронній формі через електронний кабінет суб'єкта містобудування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва відповідно до Закону України "Про електронні довірчі послуги".

7. Істотними умовами договору про сертифікацію енергетичної ефективності є:

1) інформація про відсутність обмеження доступу енергоаудитора будівель до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва;

2) адреса (місцезнаходження) об'єкта сертифікації енергетичної ефективності;

3) строк та вартість сертифікації енергетичної ефективності;

4) порядок надання доступу до об'єкта сертифікації енергетичної ефективності та інформації про нього;

5) перелік результатів сертифікації енергетичної ефективності та порядок їх отримання;

6) порядок визначення та компенсації шкоди, яка може бути заподіяна енергоаудитором будівель внаслідок неякісного та/або несвоєчасного виконання покладених на нього функцій і обов'язків або у разі надання недостовірних результатів сертифікації;

7) умова щодо звільнення від відповідальності енергоаудитора будівель у разі надання замовником сертифікації енергетичної ефективності недостовірних даних, що спричинили спотворення результатів такої сертифікації;

8) ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) – для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва (закінченого будівництвом об'єкта) до укладення договору сертифікації енергетичної ефективності.

8. Істотними умовами договору про здійснення енергетичного аудиту будівлі є:

1) строк та вартість здійснення енергетичного аудиту будівлі;

2) зобов'язання повідомити замовника про наявність конфлікту інтересів;

3) умови здійснення енергетичного аудиту будівлі;

4) результат енергетичного аудиту будівлі;

5) порядок визначення та компенсації шкоди, яка може бути заподіяна енергоаудитором будівель внаслідок неякісного та/або несвоєчасного виконання покладених на нього функцій і обов'язків або у разі надання недостовірних результатів енергетичного аудиту будівлі;

6) умова щодо звільнення від відповідальності енергоаудитора будівлі у разі надання замовником енергетичного аудиту будівлі недостовірних даних, що спричинили спотворення результатів такого енергетичного аудиту будівлі.

9. Сертифікація енергетичної ефективності будівель, що не підлягають обов'язковій сертифікації, здійснюється за рішенням власника (співвласників).

10. За результатами сертифікації енергетичної ефективності складається енергетичний сертифікат.

Копія витягу з енергетичного сертифіката розміщується у доступному для ознайомлення громадян місці (місцях).

Розміщення витягу з енергетичного сертифіката у доступному для ознайомлення громадян місці (місцях) забезпечує власник або уповноважена ним особа.

11. За результатами енергетичного аудиту будівлі складається звіт про енергетичний аудит будівлі та виготовляється витяг із звіту про енергетичний аудит будівлі.

12. Інформація, зазначена в енергетичному сертифікаті, стосується всіх житлових та нежитлових приміщень цієї будівлі та її відокремлених частин.

13. Очікуваний клас енергетичної ефективності будівлі, визначений проектною документацією на будівництво об'єкта, є істотною умовою правочинів щодо набуття прав на приміщення в об'єктах нового будівництва.

Стаття 8. Енергетичний сертифікат

1. В енергетичному сертифікаті зазначаються:

1) адреса (місцезнаходження) будівлі та ідентифікатор об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта до видачі енергетичного сертифіката);

2) клас енергетичної ефективності будівлі, визначений відповідно до Порядку, передбаченого частиною першою статті 5 цього Закону, із зазначенням року відповідності встановленим мінімальним вимогам до енергетичної ефективності будівель;

3) відомості про функціональне призначення та конструкцію будівлі, кількість поверхів, опалювані об'єм та площу, загальну площу;

4) мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівлі;

5) характеристики огорожувальних конструкцій та інженерних систем будівлі, визначені за результатами сертифікації енергетичної ефективності;

6) показники питомого енергоспоживання будівлі, визначені за показами відповідних приладів обліку (у разі їх наявності) та за результатами сертифікації енергетичної ефективності будівлі, здійсненої відповідно до Порядку, передбаченого частиною першою статті 5 цього Закону;

7) рекомендації щодо підвищення енергетичної ефективності будівлі (крім об'єктів нового будівництва), які враховують місцеві кліматичні умови, є технічно та економічно обґрунтованими;

8) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), серія та номер кваліфікаційного сертифіката енергоаудитора будівель, який склав енергетичний сертифікат;

9) рівень викидів парникових газів;

10) інформація про етапи поступового досягнення показника енергетичної ефективності будівлі, встановленого мінімальними вимогами до енергетичної ефективності будівель (план термомодернізації будівлі);

11) реєстраційний номер та дата реєстрації енергетичного сертифіката в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва;

12) інші відомості відповідно до форми енергетичного сертифіката, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

2. Енергетичний сертифікат виготовляється енергоаудитором будівель з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Енергетичний сертифікат вважається таким, що набрав чинності, з дня присвоєння йому реєстраційного номера в цій системі. Присвоєння реєстраційного номера здійснюється протягом періоду, визначеного Порядком проведення сертифікації енергетичної ефективності та енергетичного аудиту будівель, під час якого енергоаудитор будівель, що виготовив такий енергетичний сертифікат, може вносити зміни до нього. Доступ до енергетичних сертифікатів є відкритим та безоплатним через портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

3. Строк дії енергетичного сертифіката становить 10 років. Енергетичний сертифікат вважається таким, що втратив чинність до закінчення встановленого строку дії, у разі складення для такої будівлі нового енергетичного сертифіката.

4. У разі укладення договорів купівлі-продажу, найму (оренди) будівлі, житлового або нежитлового приміщення будівлі продавець або наймодавець (орендодавець) має надати потенційному покупцеві або наймачу (орендарю) копію енергетичного сертифіката (у разі наявності для будівлі чинного енергетичного сертифіката).

Стаття 9. Сертифікація осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок

1. Сертифікація осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок (далі – професійна сертифікація), проводиться кваліфікаційними центрами, акредитованими Національним агентством кваліфікацій.

Інформація про результати професійної сертифікації вноситься кваліфікаційними центрами до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва відповідно до Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Професійна сертифікація здійснюється відповідно до порядку проведення професійної сертифікації, що затверджується Кабінетом Міністрів України та визначає:

1) перелік документів, що подаються для проходження професійної сертифікації, вимоги до змісту та форми таких документів;

2) вимоги до розгляду поданих документів;

3) вимоги до проведення кваліфікаційних іспитів, критерії оцінювання та вимоги до прийняття рішення про видачу сертифіката енергоаудитора будівель;

4) форму сертифіката енергоаудитора будівель;

5) порядок внесення кваліфікаційними центрами інформації про результати професійної сертифікації до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

3. До професійної сертифікації допускаються особи, які відповідають усім таким вимогам:

1) здобули відповідну вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня вищої освіти;

2) мають стаж роботи не менше одного року у сфері енергетики, енергоефективності та енергозбереження, будівництва та архітектури або житлово-комунального господарства.

4. Особам, які за результатами професійної сертифікації відповідають встановленим частиною третьою цієї статті вимогам, здійснюється видача сертифіката енергоаудитора будівель шляхом внесення кваліфікаційним центром відповідного запису до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Строк дії сертифіката енергоаудитора будівель становить п'ять років.

5. Енергоаудитор будівель набуває право на провадження професійної діяльності з сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок з дня надання йому доступу до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Надання енергоаудитору будівель доступу до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва здійснюється автоматично протягом одного робочого дня з моменту внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва запису про видачу такому енергоаудитору будівель сертифіката енергоаудитора будівель на строк дії такого сертифіката.

6. У разі накопичення в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва визначеної порядком обмеження та відновлення доступу до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва кількості (частки) енергетичних сертифікатів та/або звітів про результати обстеження технічних установок, які за результатами моніторингу таких сертифікатів та/або звітів визнані такими,

що не відповідають вимогам законодавства, доступ енергоаудитора будівель, який виготовив такі енергетичні сертифікати та/або звіти про результати обстеження технічних установок, до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва обмежується на три роки.

Відновлення доступу до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва здійснюється автоматично після завершення строку обмеження доступу на період до завершення строку дії сертифіката енергоаудитора будівель.

Порядок обмеження та відновлення доступу до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Професійна підготовка осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок, здійснюється закладами вищої освіти та саморегульованими організаціями у сфері енергетичної ефективності будівель.

Порядок проведення професійної підготовки осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок, затверджується Кабінетом Міністрів України.

8. Перелік закладів вищої освіти та саморегульованих організацій у сфері енергетичної ефективності будівель, що здійснюють підготовку осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок, та інформація про них розміщуються в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва.

Заклади вищої освіти та саморегульовані організації у сфері енергетичної ефективності будівель, що здійснюють підготовку осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності, енергетичного аудиту будівель та обстеження технічних установок, передають інформацію до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, відповідно до порядку обміну інформацією між центральними органами виконавчої влади, кваліфікаційними центрами, закладами вищої освіти та саморегульованими організаціями у сфері енергетичної ефективності будівель, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

9. Доступ до інформації про енергоаудиторів будівель, у тому числі про сертифікати енергоаудиторів будівель, про надання, обмеження та відновлення доступу енергоаудитора будівель до електронного кабінету енергоаудитора будівель Єдиної державної електронної системи у сфері

будівництва, є відкритим та безоплатним через портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва";

5) назву, частини другу, четверту і шосту статті 10 викласти в такій редакції:

"Стаття 10. Саморегулівні організації у сфері енергетичної ефективності будівель";

"2. Саморегулівна організація у сфері енергетичної ефективності будівель набуває свого статусу з дня її реєстрації центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель";

"4. Об'єднання, що має набути статус саморегулівної організації у сфері енергетичної ефективності будівель, має відповідати таким критеріям:

1) кількісний склад становить не менше 50 фізичних осіб, які відповідно до цього Закону є енергоаудиторами будівель;

2) не менше 90 відсотків його членів провадять на постійній основі професійну діяльність у сфері сертифікації енергетичної ефективності будівель або обстеження технічних установок відповідно до цього Закону";

"6. Саморегулівні організації у сфері енергетичної ефективності будівель здійснюють повноваження з регулювання щодо:

1) контролю за виконанням положень актів законодавства України у сфері енергетичної ефективності будівель, забезпеченням сертифікації енергетичної ефективності, обстеженням технічних установок, які відповідно до цього Закону здійснюються членами саморегулівних організацій;

2) участі у розробленні нормативно-правових актів з питань енергетичної ефективності будівель;

3) участі у професійній підготовці енергоаудиторів будівель;

4) захисту своїх членів у питаннях судового та досудового вирішення спорів у сфері енергетичної ефективності будівель відповідно до законодавства;

5) сприяння розвитку конкуренції серед енергоаудиторів будівель;

6) сприяння розвитку інформаційних технологій у сфері енергетичної ефективності будівель;

7) сприяння інформуванню суспільства про акти законодавства України з питань енергетичної ефективності будівель, вітчизняний та міжнародний досвід у цій сфері.

Державний контроль за діяльністю саморегулівних організацій у сфері енергетичної ефективності будівель здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель";

б) статтю 11 викласти в такій редакції:

"Стаття 11. Права та обов'язки енергоаудиторів будівель у сфері енергетичної ефективності будівель

1. Енергоаудитори будівель під час провадження своєї діяльності мають право:

1) самостійно обирати форми і методи здійснення сертифікації енергетичної ефективності, обстеження технічних установок відповідно до порядків та методик, передбачених цим Законом;

2) отримувати від замовника будівництва, власника (співвласників) будівлі, житлово-будівельного кооперативу, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, управителя багатоквартирного будинку необхідні документи та інформацію щодо сертифікації енергетичної ефективності та обстеження технічних установок;

3) страхувати свою професійну відповідальність відповідно до законодавства.

2. Енергоаудитори будівель під час провадження своєї діяльності зобов'язані:

1) дотримуватися вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів, технічних регламентів, норм і правил у сфері енергетичної ефективності будівель, принципу незалежності;

2) зберігати в таємниці інформацію, отриману під час провадження своєї діяльності, не розголошувати відомості, що становлять предмет комерційної таємниці, і не використовувати їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб, дотримуватися вимог законодавства про захист персональних даних;

3) нести відповідальність перед замовником сертифікації енергетичної ефективності та обстеження технічних установок за порушення умов договору відповідно до договору та закону;

4) своєчасно та в повному обсязі надавати необхідну інформацію для здійснення незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів і звітів про результати обстеження технічних установок, вимоги до якої визначені порядками незалежного моніторингу;

5) за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, брати участь у здійсненні незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів та незалежного моніторингу звітів про результати обстеження технічних установок відповідно до порядків незалежного моніторингу";

7) статтю 12 викласти в такій редакції:

"Стаття 12. Термомодернізація та сприяння підвищенню рівня енергетичної ефективності будівель

1. Стимулювання та сприяння підвищенню рівня енергетичної ефективності будівель може забезпечуватися шляхом:

1) розроблення і реалізації державних цільових програм підтримки термомодернізації будівель та здійснення енергоефективних заходів;

2) надання державної підтримки термомодернізації або здійснення енергоефективних заходів у будівлях;

3) впровадження систем енергетичного менеджменту щодо будівель;

4) здійснення обстеження технічних установок та незалежного моніторингу звітів про результати таких обстежень;

5) здійснення сертифікації енергетичної ефективності та незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів;

6) здійснення енергетичного аудиту будівель.

2. Термомодернізація здійснюється під час виконання робіт з капітального ремонту, реконструкції або робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію.

3. Підвищення рівня енергетичної ефективності будівель забезпечується шляхом:

1) підвищення теплотехнічних показників огороджувальних конструкцій будівель;

2) встановлення засобів обліку, у тому числі засобів диференційного (погодинного) обліку споживання електричної енергії, та засобів автоматичного регулювання споживання енергетичних ресурсів і води;

3) впровадження автоматизованих систем моніторингу та управління інженерними системами;

4) підвищення енергетичної ефективності інженерних систем;

5) використання відновлюваних джерел енергії (з використанням інженерних систем будівлі);

6) застосування систем акумуляції теплової та електричної енергії;

7) здійснення інших енергоефективних заходів у будівлях.

4. Термомодернізація здійснюється без розроблення проектної документації, отримання документів, що дають право на виконання

будівельних робіт, та прийняття такого об'єкта в експлуатацію при виконанні робіт із:

1) заміни існуючих заповнень віконних, балконних та дверних блоків, робіт з інженерними системами (крім робіт з реконструкції або капітального ремонту інженерних систем);

2) огорожувальними конструкціями будівель із незначними наслідками (СС1);

3) покриттям будівель, що не передбачають втручання в несучі конструкції;

4) приєднання та підключення індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків до інженерних мереж.

Виконання зазначених у цій частині будівельних робіт здійснюється з дотриманням вимог законодавства, зокрема будівельних норм.

Розроблення проектної документації на реконструкцію, капітальний ремонт з метою термомодернізації, не передбачених цією частиною, здійснюється лише в обсязі проектних рішень, необхідних для виконання таких робіт, у порядку, що визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері будівництва.

Здійснення енергоефективних заходів у будівлях та термомодернізація не потребують отримання технічних умов на підключення до теплових мереж (крім випадків збільшення теплового навантаження або теплової потужності інженерних систем будівлі).

Замовник енергоефективних заходів або термомодернізації письмово повідомляє оператора зовнішніх мереж, виконавця комунальної послуги (з опалення, теплопостачання, постачання електричної енергії) про обсяг зменшення теплового та/або електричного навантаження будівлі, яке виникне після виконання робіт із здійснення енергоефективних заходів або термомодернізації, протягом одного місяця після початку виконання таких робіт чи заходів у паперовій або електронній формі з дотриманням законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги".

Операторам зовнішніх мереж, виконавцям житлових та комунальних послуг забороняється вживати заходів, що перешкоджають здійсненню термомодернізації, інших енергоефективних заходів у будівлі.

5. Під час вибору джерел енергопостачання об'єкта будівництва пріоритет надається таким високоефективним джерелам енергопостачання:

1) системи централізованого теплопостачання та холодопостачання, у тому числі системи, що використовують відновлювану енергію;

2) високоефективні когенераційні установки;

- 3) системи автономного теплопостачання з використанням відновлюваних джерел енергії;
- 4) теплові насоси";
- 8) доповнити статтею 12¹ такого змісту:

"Стаття 12¹. Системи енергетичного менеджменту будівель

1. З метою організації та здійснення енергоефективних заходів у будівлях підлягають впровадженню та функціонуванню системи енергетичного менеджменту будівель, зокрема, у таких бюджетних установах:

1) апаратах і територіальних органах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України;

2) апараті Ради міністрів Автономної Республіки Крим, апаратах органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських, районних, районних у місті Києві державних адміністраціях;

3) підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери управління органів державної влади;

4) органах місцевого самоврядування.

Керівник уповноваженого підрозділу, відповідальний за впровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту будівель (уповноважена особа), підзвітний і підконтрольний керівнику відповідного державного органу або органу місцевого самоврядування.

2. Для регулювання та здійснення енергоефективних заходів у будівлях Кабінет Міністрів України затверджує:

1) порядок, мету, цілі та етапи впровадження систем енергетичного менеджменту будівель, енергетичну політику;

2) порядок (особливості) реалізації обов'язкових повноважень щодо впровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту будівель у бюджетних установах, що визначає:

здійснення моніторингу, оцінки та аналізу споживання енергетичних ресурсів та комунальних послуг будівель (енергомоніторинг) з урахуванням повноважень щодо збору, внесення та актуалізації в національній базі даних енергетичних та експлуатаційних характеристик будівель (далі – База даних будівель) відомостей щодо експлуатаційних та енергетичних характеристик будівель, які здійснюються відповідно до порядку ведення Бази даних будівель;

здійснення енергетичного планування, у тому числі, планування середньострокового енергетичного бюджетного фінансування та залучення інвестицій на здійснення енергоефективних заходів у будівлях бюджетних установ і на здійснення видатків на оплату енергетичних ресурсів та комунальних послуг;

підготовку пропозицій та планів щодо здійснення енергоефективних заходів у відповідних будівлях;

врахування розрахунку базового рівня споживання енергетичних ресурсів та комунальних послуг (базового рівня енергетичної ефективності) у відповідних будівлях бюджетних установ, його затвердження належним органом чи особою, підготовка і виконання передбачених законом процедур щодо здійснення енергосервісу у відповідних будівлях бюджетних установ;

забезпечення здійснення публічних закупівель з дотриманням вимог щодо енергетичної ефективності енергоспоживчої продукції (товарів) та послуг, пов'язаних із споживанням енергії;

здійснення сертифікації енергетичної ефективності;

розроблення та розповсюдження інформаційних матеріалів і навчальних програм для працівників та відвідувачів відповідних будівель бюджетних установ, спрямованих на формування відповідального та ощадливого ставлення до споживання енергетичних ресурсів та комунальних послуг;

3) порядок визначення посадової особи, відповідальної за функціонування системи енергетичного менеджменту будівель та кількості штатних одиниць енергоменеджерів відповідно до кількості будівель та їхньої площі;

4) порядок здійснення інформаційної взаємодії систем енергетичного менеджменту будівель з іншими інформаційними системами;

5) порядок здійснення моніторингу впровадження систем енергетичного менеджменту будівель.

3. Органи місцевого самоврядування впроваджують системи енергетичного менеджменту щодо будівель, видатки на утримання яких здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету, відповідно до примірного положення, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з урахуванням структури, визначеної частиною другою цієї статті.

4. Фінансування впровадження та функціонування систем енергетичного менеджменту будівель у бюджетних установах здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів та коштів, отриманих як гранти або залучених в інший спосіб з будь-яких інших джерел, не заборонених законодавством";

9) статті 13 і 14 викласти в такій редакції:

"Стаття 13. Обстеження технічних установок будівлі

1. Обов'язковому обстеженню підлягають технічні установки з номінальною потужністю 70 кВт і більше у будівлях:

1) державної власності, у яких розміщені органи виконавчої влади, що займають понад 250 квадратних метрів опалюваної площі;

2) у яких розміщені органи місцевого самоврядування, які займають понад 250 квадратних метрів опалюваної площі;

3) у яких здійснюється термомодернізація та/або енергоефективні заходи, спрямовані на підвищення показників енергетичної ефективності технічних установок, для здійснення яких надається державна підтримка.

В інших випадках обстеження технічних установок є добровільним.

У разі якщо обслуговування технічної установки здійснюється на регулярній основі відповідно до енергосервісного договору, обстеження такої технічної установки є обов'язковим.

2. Обстеження технічних установок здійснюється відповідно до методики обстеження технічних установок, розробленої з урахуванням вимог актів законодавства Європейського Союзу, стандартів у сфері енергетичної ефективності будівель, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

Обстеження технічних установок включає обстеження пов'язаних з технічними установками систем автоматичного управління та насосного обладнання.

3. У методиці обстеження технічних установок встановлюються вимоги до:

1) порядку та періоду здійснення обстеження технічних установок;

2) процедури збору та обробки інформації про характеристики технічних установок та інженерних систем;

3) процедури розроблення рекомендацій щодо підвищення рівня енергетичної ефективності технічних установок;

4) форми та змісту звіту про результати обстеження технічних установок.

4. Обстеження технічних установок здійснюється на договірних засадах енергоаудиторами будівель.

Договір про обстеження технічних установок може укладатися в електронній формі через електронний кабінет суб'єкта містобудування Єдиної

державної електронної системи у сфері будівництва відповідно до Закону України "Про електронні довірчі послуги".

5. Істотними умовами договору про обстеження технічних установок є:

1) строк та вартість обстеження технічних установок;

2) порядок отримання результатів обстеження технічних установок;

3) порядок визначення та компенсації шкоди, яка може бути заподіяна енергоаудитором будівель внаслідок неякісного та/або несвоєчасного виконання покладених на нього функцій і обов'язків або у разі надання недостовірних результатів обстеження технічних установок;

4) умова щодо звільнення від відповідальності енергоаудитора будівель у разі надання замовником обстеження технічних установок недостовірних даних, що спричинили спотворення результатів такого обстеження.

6. За результатами обстеження технічних установок складається звіт про результати такого обстеження, який містить інформацію про рівень енергетичної ефективності будівель, відповідність потребам споживачів та, за необхідності, рекомендації щодо підвищення енергетичної ефективності обстежених технічних установок, реєстраційний номер та дату реєстрації звіту в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва, ідентифікатор об'єкта будівництва або закінченого будівництвом об'єкта (для об'єктів, яким присвоєно ідентифікатор об'єкта будівництва до складення звіту), а також іншу інформацію, яка встановлюється методикою, передбаченою частиною другою цієї статті.

7. Забезпечення своєчасного обстеження технічних установок здійснюється власником (співвласниками) будівлі відповідно до законодавства.

8. Витяг із звіту про результати обстеження технічних установок розміщується у доступному для ознайомлення громадян місці.

Наявність звіту про результати обстеження технічних установок у доступному для ознайомлення громадян місці (місцях) забезпечує власник, уповноважена ним особа.

9. Строк дії звіту про результати обстеження технічних установок становить п'ять років. Звіт про результати обстеження технічних установок вважається таким, що втратив чинність до закінчення встановленого строку дії, у разі складення нового звіту.

10. Звіт про результати обстеження технічних установок виготовляється енергоаудитором будівель з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та присвоєнням реєстраційного номера в цій системі. Доступ до звітів про результати обстеження технічних установок є відкритим та безоплатним через портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Виготовлення звіту про результати обстеження технічних установок здійснюється відповідно до методики обстеження технічних установок.

Стаття 14. Незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів та звітів про результати обстеження технічних установок

1. Незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів, незалежний моніторинг звітів про результати обстеження технічних установок здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд).

Для здійснення незалежного моніторингу можуть залучатися експертні установи або інші енергоаудитори будівель, які прямо чи опосередковано не заінтересовані у результаті моніторингу.

Незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів та незалежний моніторинг звітів про результати обстеження технічних установок здійснюються відповідно до порядків, що встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

2. У разі якщо за результатами моніторингу енергетичних сертифікатів або звітів про результати обстеження технічних установок виявлено, що сертифікати або звіти не відповідають вимогам законодавства або не були підготовлені незалежно (зокрема за наявності прямої чи опосередкованої заінтересованості енергоаудиторів будівель у результатах сертифікації або обстеження), центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), надсилає повідомлення про виявлення порушення енергоаудитору будівель.

Інформація про невідповідність сертифіката або звіту вимогам законодавства, виявлена за результатами незалежного моніторингу, надається замовнику сертифікації енергетичної ефективності або обстеження технічних установок”;

10) частини першу – третю статті 15 викласти в такій редакції:

"1. З метою поступового підвищення енергетичної ефективності будівель Кабінет Міністрів України затверджує національний план збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, який надається для інформування Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Національний план збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії повинен містити, зокрема:

1) проміжні цілі щодо підвищення енергетичних показників нових будівель;

2) напрями державної політики, фінансові та інші заходи, спрямовані на збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, включно з інформацією про національні вимоги та заходи щодо збільшення використання енергії з відновлюваних джерел у нових будівлях та будівлях, які підлягають термомодернізації.

2. Національний план збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії та вимоги до таких будівель розробляються з урахуванням вимог актів законодавства Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства. Вимоги до будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, у тому числі вимоги щодо частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, та числового показника первинної енергії, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

3. Національний план збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії та вимоги до таких будівель переглядаються кожні п'ять років. Цільові показники збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії розраховуються згідно з методикою та відстежуються згідно з порядком моніторингу, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель";

11) доповнити статтями 15¹ і 15² такого змісту:

"Стаття 15¹. Стратегія термомодернізації будівель

1. Для забезпечення стратегічного планування та реалізації довгострокових цілей у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель Кабінет Міністрів України затверджує Стратегію термомодернізації будівель на період до 2050 року (далі – Стратегія). Дія Стратегії поширюється на житлові будівлі та будівлі, які часто відвідують громадяни, усіх форм власності (далі – національний фонд будівель).

2. Стратегія містить:

1) огляд національного фонду будівель;

2) аналіз проблем у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель;

3) довгострокові та проміжні цілі щодо підвищення енергетичної ефективності будівель та зниження викидів парникових газів. Довгострокові цілі встановлюються на період до 2050 року, проміжні цілі – до 2030 року та 2040 року;

4) напрями державної політики та заходи, спрямовані на:

будівлі з найвищим питомим енергоспоживанням;

запобігання поширенню та подолання енергетичної бідності, підтримку споживачів житлово-комунальних послуг, які потребують соціального захисту, у здійсненні енергоефективних заходів;

стимулювання до здійснення термомодернізації;

забезпечення ринкових механізмів здійснення термомодернізації;

здійснення енергоефективних заходів у будівлях, які часто відвідують громадяни, державної та комунальної власності;

впровадження у територіальних громадах технологій управління енергоспоживанням у будівлях;

удосконалення професійної (професійно-технічної) підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації осіб у сферах будівництва та забезпечення енергетичної ефективності будівель;

стимулювання до здійснення заходів, спрямованих на забезпечення адаптації будівель до зміни клімату;

створення умов та запровадження необхідних механізмів для залучення інвестицій у сферу забезпечення енергетичної ефективності будівель;

5) розрахунок очікуваного обсягу економії енергії, обсягу зниження викидів парникових газів та інших результатів енергоефективних заходів, які пов'язані з підвищенням безпеки, покращенням повітряно-теплового режиму та рівня освітлення в будівлях;

6) інші відомості та заходи, спрямовані на досягнення цілей, визначених Стратегією.

3. Стратегія переглядається кожні п'ять років з урахуванням результатів моніторингу її реалізації. Складовою частиною Стратегії є план заходів з її реалізації.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), здійснює моніторинг реалізації Стратегії. Порядок здійснення моніторингу реалізації Стратегії затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. З метою забезпечення функціонування систем енергоменеджменту будівель та реалізації Стратегії створюється та функціонує База даних будівель.

База даних будівель є складовою частиною Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. База даних будівель містить перелік будівель та основні відомості про них, інформацію про технічний стан та споживання енергії кожною будівлею, іншу інформацію про будівлі.

Кабінет Міністрів України затверджує порядок ведення Баз даних будівель, у якому зазначаються:

- 1) перелік інформації про основні технічні показники об'єкта будівництва, технічні характеристики інженерних систем та енергоспоживання будівлі, що розміщується в Базі даних будівель;
- 2) вимоги до процедури збору та обробки інформації;
- 3) вимоги до форми та формату надання інформації;
- 4) етапність наповнення Баз даних будівель, вимоги до способів, термінів і періодичності внесення інформації до Баз даних будівель;
- 5) порядок зберігання інформації, що міститься в Базі даних будівель;
- 6) перелік довідників, класифікаторів, словників і порядок їх використання та взаємодії при внесенні інформації;
- 7) порядок взаємодії з іншими базами даних, реєстрами, електронними інформаційними системами;
- 8) адреса офіційного веб-сайту Баз даних будівель;
- 9) інші вимоги до складу та функцій Баз даних будівель.

Для забезпечення наповнення Баз даних будівель відповідні виконавці комунальних послуг, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, власники будівель, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, асоціації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та управителі багатоквартирних будинків вносять до Баз даних будівель інформацію відповідно до порядку ведення Баз даних будівель.

Технічним адміністратором Баз даних будівель (далі – технічний адміністратор) є визначене Кабінетом Міністрів України у порядку ведення Баз даних будівель державне унітарне підприємство, яке належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства.

Стаття 15². Зразкова роль органів державної влади щодо енергетичної ефективності будівель

1. З метою забезпечення зразкової ролі органів державної влади у підвищенні енергетичної ефективності будівель Кабінет Міністрів України встановлює цільовий показник економії енергії у будівлях органів державної влади, який переглядається кожні п'ять років.

Цільовий показник економії енергії у будівлях органів державної влади розраховується центральним орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд).

2. Цільовий показник економії енергії у будівлях органів державної влади виражається числовим значенням щорічного зменшення споживання енергії (у тому числі вираженої в показниках первинної енергії), яке досягається в результаті приведення до мінімальних вимог з енергоефективності будівель, площа яких становить не менше 1 відсотка площі будівель, на які поширюється дія цієї статті.

3. Методика розрахунку цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

4. Вимога щодо досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади поширюється на будівлі, які відповідають усім таким ознакам:

- 1) перебувають у державній чи комунальній власності;
- 2) у яких розміщується апарат центрального органу виконавчої влади;
- 3) опалювана площа перевищує 250 квадратних метрів.

5. Вимога щодо досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади не поширюється на будівлі, які:

- 1) належать до об'єктів культурної спадщини;
- 2) використовуються релігійними організаціями для проведення богослужінь, релігійних обрядів і церемоній, навчальних заходів;
- 3) забезпечують діяльність Збройних Сил України або інших органів державної влади, що забезпечують формування державної політики та реалізацію функцій із забезпечення національної безпеки та оборони.

6. Для визначення та моніторингу досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері

забезпечення енергетичної ефективності будівель, формує та оприлюднює базу даних будівель органів державної влади.

7. База даних будівель органів державної влади є складовою Базою даних будівель та формується і ведеться відповідно до порядку, визначеного частиною п'ятою статті 15¹ цього Закону. Доступ до Базою даних будівель є безоплатним.

8. Для досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади щороку, до 30 травня, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, формує план заходів з підвищення рівня енергоефективності будівель органів державної влади на наступний календарний рік із зазначенням джерел та механізмів фінансування таких заходів.

План заходів з підвищення рівня енергоефективності будівель органів державної влади затверджується Кабінетом Міністрів України.

9. Досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади з метою забезпечення зразкової ролі органів державної влади у сфері енергетичної ефективності здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та/або програм цільового фінансування.

Іншими джерелами фінансування заходів з енергоефективності, спрямованих на досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади, можуть бути кошти, залучені на безоплатній та безповоротній основі, у тому числі отримані гранти, та інші джерела, не заборонені законодавством.

10. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), здійснює моніторинг досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади та щороку, до 10 числа другого місяця, що настає за звітним періодом, подає до Кабінету Міністрів України зведену інформацію про результати. Моніторинг стану досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади здійснюється у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель.

Економія енергії понад встановлений цільовий показник, яка є результатом здійснених заходів з енергоефективності протягом одного року, може зараховуватися у звітний період протягом трьох років до або після здійснення таких заходів.

11. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-

енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про досягнення цільового показника економії енергії у будівлях органів державної влади з урахуванням вимог актів законодавства Європейського Союзу, Енергетичного Співтовариства кожні три роки, до 30 квітня";

12) статтю 16 викласти в такій редакції:

"Стаття 16. Фінансування термомодернізації та енергоефективних заходів

1. Фінансування термомодернізації та енергоефективних заходів здійснюється за рахунок власників (співвласників) будівель, коштів державного і місцевих бюджетів, інших не заборонених законом джерел, а також на засадах державно-приватного партнерства або енергосервісу.

2. Державна підтримка термомодернізації та енергоефективних заходів здійснюється шляхом:

1) бюджетних інвестиційних асигнувань з державного бюджету та/або місцевих бюджетів, державних цільових програм;

2) здешевлення кредитів на здійснення термомодернізації та/або енергоефективних заходів (відшкодування відсотків за кредитами та/або частини суми кредиту);

3) відшкодування частини вартості термомодернізації та/або енергоефективних заходів;

4) пільгового кредитування;

5) надання державних та місцевих гарантій за кредитами;

6) провадження стимулюючого тарифо- та ціноутворення на комунальні послуги та енергію;

7) здійснення державно-приватного партнерства;

8) запровадження механізмів спрямування житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у фінансування термомодернізації та/або здійснення енергоефективних заходів, а також механізмів стимулювання одержувачів соціальної допомоги, житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг до здійснення термомодернізації та/або енергоефективних заходів;

9) інших форм фінансування, передбачених законодавством.

3. Для надання державної підтримки термомодернізації та впровадження енергоефективних заходів можуть утворюватися фінансові установи, що діють відповідно до законодавства.

4. Пріоритетними напрямками надання державної підтримки термомодернізації та енергоефективних заходів у будівлях є:

1) здійснення термомодернізації та/або енергоефективних заходів у будівлях з досягненням класу енергетичної ефективності будівлі не нижче рівня, встановленого мінімальними вимогами;

2) здійснення термомодернізації та/або енергоефективних заходів у будівлях з досягненням мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель;

3) впровадження автоматизованих систем моніторингу та управління інженерними системами будівель;

4) реконструкція та модернізація систем опалення (із встановленням обладнання для автоматичного регулювання температури теплоносія залежно від погодних умов та обладнання для автоматичного регулювання температури повітря у приміщеннях);

5) встановлення у будівлях автономних систем з використанням:

повністю або частково відновлюваних джерел енергії;

теплових насосів;

когенераційних установок;

систем акумуляції теплової та електричної енергії";

13) частини другу – четверту статті 17 викласти в такій редакції:

"2. За неналежне виконання своїх обов'язків енергоаудитор будівель несе цивільно-правову відповідальність відповідно до договору та закону.

3. Усі спори щодо невиконання умов договору між енергоаудитором будівель або юридичною особою, у трудових відносинах з якою перебуває енергоаудитор будівель, та замовником вирішуються у встановленому законом порядку.

4. У разі встановлення невідповідності між класом енергетичної ефективності будівлі, зазначеним у проектній документації на будівництво, та класом енергетичної ефективності будівлі, визначеним за результатами сертифікації енергетичної ефективності такої будівлі перед прийняттям об'єкта в експлуатацію, власник (будь-який співвласник) будівлі має право вимагати від замовника будівництва у встановленому законодавством порядку усунення недоліків або відшкодування збитків, завданих такою невідповідністю";

14) у статті 18:

пункт 5 виключити;

пункт 7 викласти в такій редакції:

"7. Рекомендувати органам державної влади та органам місцевого самоврядування здійснювати термомодернізацію та енергоефективні заходи у будівлях державної та комунальної форм власності з урахуванням рекомендацій, зазначених в енергетичних сертифікатах таких будівель (за наявності)".

7. У Законі України "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 34, ст. 370; 2021 р., № 22, ст. 196):

1) частину четверту статті 3 доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі порушення виконавцем відповідної комунальної послуги або оператором зовнішніх інженерних мереж строків прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку споживачі мають право вимагати, а виконавці і оператори на таку вимогу зобов'язані визначати обсяг спожитої комунальної послуги на основі показань вузла комерційного обліку з дати фактичного встановлення такого вузла, яка підтверджується відповідним актом, складеним між замовником і виконавцем робіт із встановлення (монтажу) вузла комерційного обліку";

2) частину десяту статті 8 викласти в такій редакції:

"10. Виконавець або визначена інша особа, що здійснює розподіл обсягів комунальної послуги, зобов'язані щомісяця надавати облікову інформацію про споживання комунальних послуг за вузлами комерційного обліку до органу місцевого самоврядування для здійснення узагальнення та моніторингу у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель".

8. У Законі України "Про енергетичну ефективність" (Відомості Верховної Ради України, 2022 р., № 2, ст. 8):

1) статтю 10 доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

"11. Енергетичний аудит будівель здійснюється енергетичними аудиторами будівель відповідно до Закону України "Про енергетичну ефективність будівель";

2) абзац другий підпункту 1 пункту 4 статті 21 викласти в такій редакції:

"розробити і затвердити державну цільову економічну програму підтримки термомодернізації будівель".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Установити, що:

підпункт 4 пункту 6 розділу I цього Закону вводиться в дію через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

підпункт 9 пункту 6 розділу I цього Закону водиться в дію через 18 місяців з дня набрання чинності цим Законом;

підпункт 13 пункту 6 розділу I цього Закону вводиться в дію через 36 місяців з дня набрання чинності цим Законом.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері будівництва, не пізніше трьох років з дня набрання чинності цим Законом подає для інформування до Секретаріату Енергетичного Співтовариства звіт про вихідні дані, що використовувалися для розрахунку економічно доцільного рівня мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель, результати таких розрахунків разом із відповідними поясненнями.

3. Кваліфікаційні атестати фахівця з аудиту енергетичної ефективності будівель та фахівця з обстеження інженерних систем, отримані до набрання чинності цим Законом, прирівнюються до сертифіката енергоаудитора будівель.

Строк дії таких атестатів визначається відповідно до норм Закону, які діяли на дату отримання атестата.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), затверджує загальнодержавні зважені фактори первинної енергії, фактори викидів CO₂, які визначаються відповідно до методики, що розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд).

5. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 9 місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) протягом 24 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити здійснення у встановленому порядку сертифікації енергетичної ефективності будівель, визначених абзацом тридцять другим підпункту 4 пункту 6 розділу I цього Закону;

3) протягом 30 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити проведення у встановленому порядку обстеження технічних установок будівель, визначених абзацом четвертим підпункту 9 пункту 6 розділу I цього Закону;

4) у 2023, 2024 і 2025 роках поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

6. Органам місцевого самоврядування:

протягом 36 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити здійснення у встановленому порядку сертифікації енергетичної ефективності будівель, визначених абзацом тридцять третім підпункту 4 пункту 6 розділу I цього Закону;

протягом 48 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити здійснення у встановленому порядку сертифікації енергетичної ефективності будівель, визначених абзацом тридцять четвертим підпункту 4 пункту 6 розділу I цього Закону;

протягом 42 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити проведення у встановленому порядку обстеження технічних установок будівель, визначених абзацом п'ятим підпункту 9 пункту 6 розділу I цього Закону.

Президент України
м. Київ
9 липня 2022 року
№ 2392-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ